

www.welcomeworkproject.eu

Довідник для будівельного сектору: Польща

Co-funded by
the European Union

Co-Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the Foundation for the Development of the Education System (FRSE). Neither the European Union nor FRSE can be held responsible for them.

Welcome Work Mobile App by Welcome Work Consortium is licensed under [CC BY-SA 4.0 - https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.en](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.en)

Зміст

- 01** Вступ
- 02** Про нас
- 03** Проект
- 04** Галерея
- 05** Наша команда
- 06** Питання та відповіді
- 07** Висновок

Co-funded by
the European Union

Co-Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the Foundation for the Development of the Education System (FRSE). Neither the European Union nor FRSE can be held responsible for them.

Вступ

Будівельний сектор Польщі є одним із основних економічних стовпів країни, у якому зайнято понад мільйон осіб і який робить значний внесок у національне зростання. Він підтримує широкий спектр діяльності, включаючи будівництво об'єктів громадської інфраструктури, таких як дороги, залізниці, мости, лікарні та школи, а також будівництво житла, комерційних будівель та проекти реновації в містах і сільській місцевості. Ця діяльність не тільки стимулює економічний розвиток, але й формує повсякденне життя громад по всій країні.

Галузь пропонує широкий спектр можливостей для працевлаштування — від фізичної праці та базової допомоги на будівельному майданчику до високоспеціалізованих технічних професій. Ця різноманітність робить будівництво однією з найбільш доступних галузей для новачків на польському ринку праці. Зокрема для біженців ця галузь забезпечує реалістичний і досяжний шлях до працевлаштування. Багато посад на початку не вимагають офіційної кваліфікації, а роботодавці часто звикли працювати з міжнародними командами, особливо з огляду на те, що галузь дедалі більше залежить від іноземних працівників для подолання постійного дефіциту робочої сили.

З часом працівники можуть набувати досвіду, розширювати свої навички та переходити на більш спеціалізовані посади. Польща має добре налагоджену систему професійної освіти та кваліфікації, що означає, що особи можуть отримати визнані сертифікати, ліцензії та кваліфікаційні документи за конкретними професіями. Ці кваліфікації відкривають шлях до вищої заробітної плати, більшої стабільності зайнятості та довгострокового кар'єрного розвитку.

Цей посібник призначений для підтримки біженців, тренерів з працевлаштування, викладачів професійно-технічної освіти, роботодавців та організацій, що займаються інтеграцією на ринку праці. У ньому пояснюється, як працює будівельний сектор у Польщі, які навички потрібні, як розпочати роботу в різних професіях та які шляхи навчання доступні. Він також містить покрокові інструкції, чіткі описи посад та надійні посилання на корисні сервіси. Мета полягає в тому, щоб забезпечити новачків та тих, хто їх підтримує, знаннями, необхідними для впевненої, безпечної та успішної орієнтації в секторі.

01

Розуміння будівельного сектору Польщі

Огляд будівельного сектору Польщі

Будівельний сектор Польщі — це велика та різноманітна галузь, яка відіграє важливу роль у підтримці економічного зростання та модернізації країни. Він охоплює широкий спектр видів діяльності, забезпечує роботою людей з різним рівнем кваліфікації та тісно пов'язаний з іншими галузями економіки, такими як виробництво, транспорт, енергетика та нерухомість. Для біженців це одна з найдоступніших галузей, оскільки багато роботодавців готові наймати новоприбулих та надавати їм можливість з часом набувати нових навичок.

1.1 Чому будівельний сектор є важливим у Польщі

Будівництво є центральним елементом довгострокових планів розвитку Польщі. Протягом останніх років країна інвестувала значні кошти в:

- **Інфраструктурні проекти**, такі як нові автомагістралі, модернізація залізниць, мости, тунелі та транспортні вузли
- **Міський розвиток**, включаючи торгові центри, лікарні, школи та громадські будівлі
- **Житло та житлові масиви** для задоволення потреб зростаючого населення та забезпечення сучасних стандартів життя
- **Модернізацію інженерних мереж**, таких як водопровідні мережі, системи опалення та електромережі
- **Підвищення енергоефективності**, включаючи теплоізоляцію та реконструкцію старих будівель

Ці постійні інвестиції створюють стабільний попит на працівників у різних галузях та з різним рівнем кваліфікації.

Огляд будівельного сектору Польщі

1.2 Структура робочої сили у будівельній галузі

Робоча сила у будівельній галузі Польщі є різноманітною і складається з людей з різним рівнем досвіду, обов'язків та освітнього рівня. Розуміння структури робочої сили допомагає біженцям, роботодавцям та організаціям, що надають підтримку, визначити відповідні точки входу на ринок праці та реалістичні шляхи кар'єрного зростання.

Робоча сила у будівельній галузі Польщі включає:

◆ 1. Кваліфіковані працівники

Фахівці, такі як електрики, сантехніки, муляри, плиточники, покрівельники та оператори верстатів. Ці посади зазвичай вимагають професійної підготовки, складання іспитів або отримання сертифікату.

◆ 2. Напівкваліфіковані працівники

Працівники з певним досвідом, які можуть виконувати технічні завдання, наприклад, як помічники електриків або сантехніків, або які працюють з певними інструментами під наглядом.

◆ 3. Робітники загального профілю

Працівники, які виконують фізичні завдання, такі як прибирання майданчиків, переміщення матеріалів, підготовка робочих зон та допомога різним бригадам. Цей рівень часто є стартовим для біженців.

◆ 4. Технічні та керівні посади

Будівельні техніки, майстри будівельних майданчиків, контролери якості, фахівці з охорони праці та безпеки, а також координатори проектів. Ці посади зазвичай вимагають знання польської мови та офіційної кваліфікації.

Огляд будівельного сектору Польщі

1.3 Роль іноземних робітників та біженців

Протягом останнього десятиліття іноземні працівники стали незамінними для функціонування польського будівельного сектору. Багато роботодавців покладаються на міжнародні бригади через:

- Постійного дефіциту робочої сили
- Старіння робочої сили у кваліфікованих професіях
- Зниження інтересу серед молодих поляків до фізичної праці
- Зростання попиту на будівництво, особливо в інфраструктурі та житловому будівництві

Біженці та мігранти з України, Білорусі, Грузії, Молдови та азійських країн зараз складають значну частину робочої сили. Це створило робочі місця, де багатомовне спілкування є звичним, а роботодавці краще знайомі з міжкультурними командами.

Саме для біженців будівельна галузь пропонує:

- **Можливість негайного працевлаштування**
- Гнучкі вимоги до вступу
- Чіткий шлях до визнаних кваліфікацій
- Високий попит на практичні навички
- Можливість побудувати довгострокову кар'єру

Ви можете мріяти,
створювати,
проектувати та
будувати найчудовіше
місце у світі. Але щоб
мрія стала реальністю,
потрібні люди.

Уолт Дісней

Огляд будівельного сектору Польщі

1.4 Основні види будівельної діяльності в Польщі

Галузь складається з декількох підгалузей, кожна з яких пропонує різні види робіт.

1. Житлове будівництво

Будівництво нових квартир, будинків, невеликих житлових комплексів та реконструкція старих будівель. Роботи включають кладку цегли, фарбування, штукатурку, покрівлю, укладання плитки, утеплення, укладання підлоги та столярні роботи.

2. Комерційне будівництво

Роботи в офісах, готелях, торгових центрах, складах та промислових будівлях. Об'єкти часто більші за розміром і можуть вимагати більш складної координації та сертифікації.

3. Цивільне будівництво та інфраструктура

Великомасштабні проекти, такі як дороги, залізниці, мости, тунелі, аеропорти та водопровідні системи. Ці об'єкти вимагають спеціалізованих навичок, таких як робота з технікою, бетонні роботи, монтаж металоконструкцій та технічне обладнання.

4. Монтаж та оздоблення

Електромонтаж, сантехніка, системи опалення, вентиляція, кондиціонування, внутрішнє оздоблення та ізоляція. Ці професії користуються постійним попитом.

5. Ландшафтний дизайн та роботи на відкритому повітрі

Міські зелені зони, створення парків, мощення на відкритому повітрі, встановлення огорож та облаштування садів. Ці роботи підходять для працівників, які віддають перевагу фізичній праці на відкритому повітрі.

Розуміння будівельного сектору Польщі

1.5 Переваги та виклики роботи у будівельній галузі

Переваги

- **Високий попит на робітників**, у тому числі на посади початкового рівня
- Можливість швидко навчатися на практиці
- Шляхи до краще оплачуваних технічних посад
- Можливість отримати визнані кваліфікації для тих, хто хоче розвиватися
- Роботодавці, звиклі до міжнародних та багатомовних команд
- Різноманітність робочих середовищ (в приміщенні, на відкритому повітрі, у невеликих командах, у великих проектах)

Виклики

- Робота може бути фізично важкою
- На деяких об'єктах потрібно розуміти основні польські інструкції з техніки безпеки
- Погодні умови впливають на роботу на відкритому повітрі
- Для виконання спеціалізованих функцій можуть знадобитися сертифікати
- У певні періоди тривалі робочі години
- Розуміння цих переваг та викликів допомагає біженцям та організаціям, що надають підтримку, підготувати працівників до реалістичних очікувань.

Розуміння будівельного сектору Польщі

1.6 Будівництво як сходинка до довгострокової стабільності

Будівництво — це більше, ніж тимчасове працевлаштування. Це може бути шляхом до:

- **Стабільного доходу**
- **Визнаних у Польщі кваліфікацій**
- **Технічної спеціалізації**
- **Посади керівника або керівника**
- **Самозайнятості** (наприклад, відкриття невеликого бізнесу з ремонту або торгівлі)

Багато біженців успішно будують довгострокову кар'єру в будівництві, оскільки кар'єрний ріст базується на практичних навичках та досвіді, а не лише на формальній освіті.

1.7 Для кого підходить цей сектор

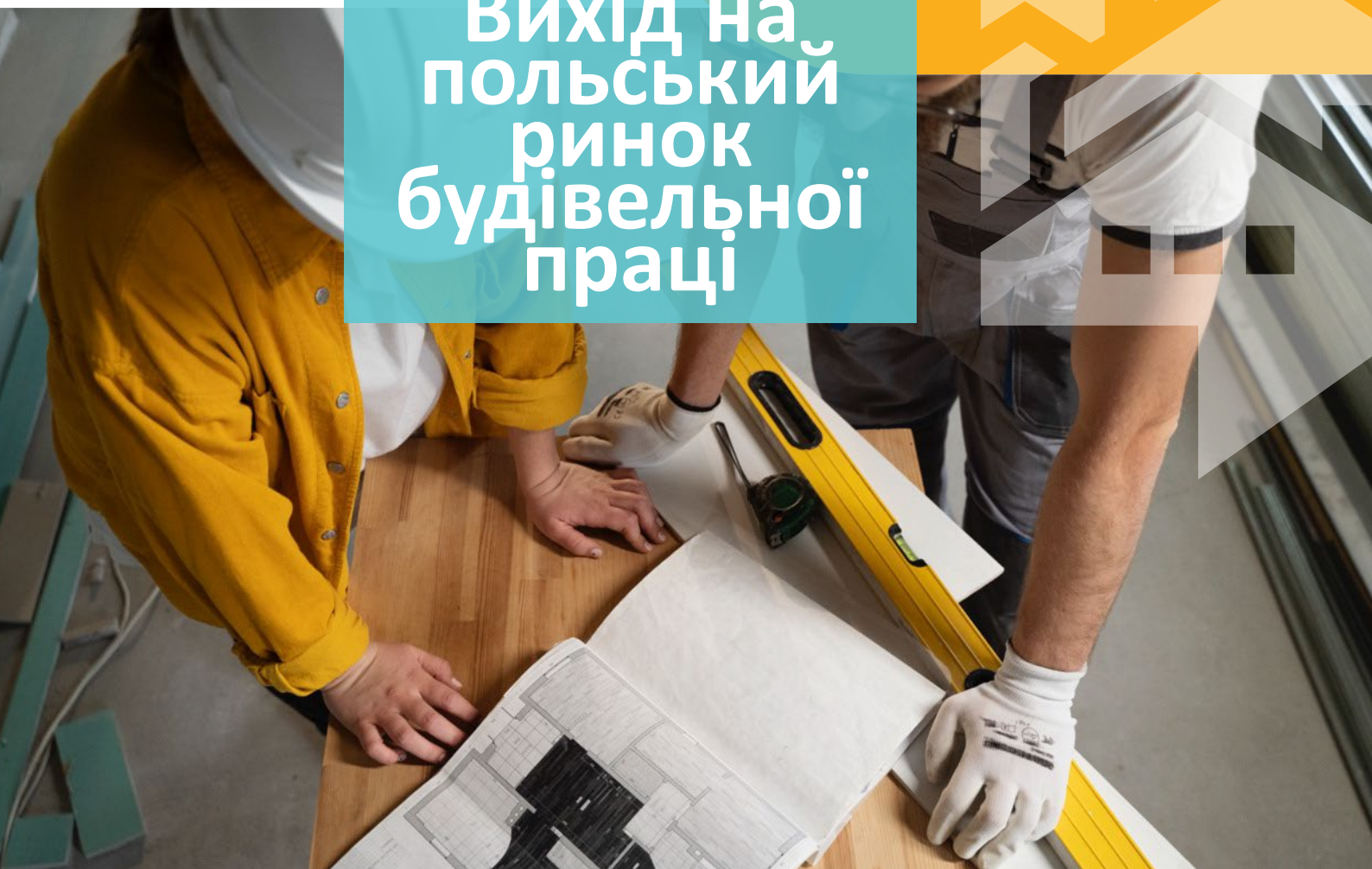
Будівництво може бути чудовим вибором для осіб, які:

- Віддають перевагу практичній, ручній роботі
- Можуть працювати в команді
- Не мають нічого проти роботи на відкритому повітрі або фізичних завдань
- Бажають мати чіткі можливості для кар'єрного зростання
- Готові навчатися технічним навичкам
- Можуть працювати за гнучким графіком
- Мають мотивацію до отримання сертифікатів

Ця робота може бути менш підходящою для людей із значними обмеженнями рухливості, медичними обмеженнями або сильною перевагою до адміністративної чи офісної роботи.

02

Вихід на польський ринок будівельної праці

Вихід на польський ринок праці у будівельній галузі

Галузі будівельного сектору Польщі є реалістичним та досяжним шляхом для багатьох біженців. Галузь пропонує можливості для працівників з різним рівнем кваліфікації, а роботодавці часто готові наймати осіб, які нещодавно прибули до країни. У цьому розділі наведено чітку покрокову інформацію щодо законодавчих вимог, підготовки, типових посад та того, чого слід очікувати новачкам, які вперше приєднуються до сектору.

2.1 Законне право на працю

Біженці та особи, які мають тимчасовий захист, мають законне право працювати в Польщі без необхідності отримання окремого дозволу на роботу. Це спрощує процес виходу на ринок праці.

Ключові моменти

- Вам **не** потрібно подавати заявку на дозвіл на роботу.
- Ваш роботодавець повинен повідомити місцеве управління праці (*Powiatowy Urząd Pracy*, PUP) про ваше працевлаштування.
- Ви повинні мати дійсний документ, що підтверджує ваше законне перебування в Польщі (наприклад, сертифікат про тимчасовий захист, PESEL UKR або дозвіл на проживання).

Що це означає для біженців

- Ви можете почати працювати, зойно роботодавець буде готовий вас найняти.
- Ви можете подавати заявки на будь-яку роботу, включаючи посади, що вимагають кваліфікації, за умови, що ви відповідаєте вимогам щодо кваліфікації або безпеки.

Вихід на польський ринок будівельної праці

2.2 Перші кроки перед початком роботи

Перед початком будь-якої роботи у будівельній галузі в Польщі всі працівники повинні виконати кілька обов'язкових кроків, пов'язаних із безпекою та охороною здоров'я. Ці правила однаково застосовуються як до громадян Польщі, так і до біженців.

◆ 1. Медичний огляд

- Лікар повинен оцінити, чи придатні ви до виконання своєї роботи. Під час огляду перевіряються:
- Загальну фізичну здатність
- Здатність працювати на висоті (якщо це необхідно)
- Зір та слух
- Будь-які захворювання, що можуть вплинути на безпеку

Ви отримаєте сертифікат, що підтверджує вашу здатність до роботи.

◆ 2. Навчання з питань безпеки праці

BHP — це абревіатура від *Bezpieczeństwo i Higiena Pracy* (Безпека та гігієна праці).

Цей курс навчає:

- Як безпечно користуватися інструментами та обладнанням
- Як запобігати нещасним випадкам
- Як діяти в надзвичайних ситуаціях
- Правильне використання засобів індивідуального захисту (ЗІЗ)
- Основні небезпеки на робочому місці

Усі будівельники повинні пройти це навчання перед тим, як вийти на будівельний майданчик.

◆ 3. Вступний інструктаж на робочому місці

Кожна будівельна ділянка має свої ризики. Ваш роботодавець пояснить:

- Планування будівельного майданчика
- Структуру команди
- Щоденні процедури
- Правила безпеки для цього конкретного майданчика
- До кого звертатися в екстрених ситуаціях

Це гарантує, що новачки розуміють, як працювати безпечно та впевнено.

Вихід на польський ринок праці у будівельній галузі

2.3 Можливості працевлаштування для біженців

Багато новоприбульців починають з посад, які вимагають фізичних здібностей та базової підготовки, а не формальної кваліфікації.

📌 Початкові посади (доступні для початківців)

Ці посади підходять, якщо ви ще вивчаєте польську мову або не маєте польських сертифікатів.

- Робітник на будівництві
- Помічник з демонтажу
- Помічник з ремонту
- Переміщення та завантаження матеріалів
- Прибирання та підготовка будівельних майданчиків
- Помічник кваліфікованих робітників (електриків, сантехніків, мулярів)
- Ландшафтний дизайн та догляд за територією

Ці ролі дозволяють біженцям отримати:

- Практичні знання
- Розуміння польської культури праці
- Досвід роботи з інструментами та матеріалами
- Можливість просування на кваліфіковані посади

Вихід на польський ринок будівельної праці

2.4 Кваліфіковані посади для працівників з досвідом

Біженці, які мають попередній досвід роботи у будівництві, часто можуть швидше влаштуватися на кваліфіковані посади.

Кваліфіковані професії

- Каменяр / муляр
- Маляр та декоратор
- Сантехнік / монтажник сантехніки
- Електрик
- Столяр / тесля
- Плиточник
- Бетонник
- Арматурник
- Ізолятор
- Оператор техніки (наприклад, екскаватора, навантажувача, навантажувача-вилкового)

Роботодавці можуть вимагати:

- Підтвердження попереднього досвіду
- Демонстрацію практичних навичок
- Здатність розуміти інструкції з техніки безпеки
- Сертифікат на технічне обладнання
- Випробувальні дні або тестування навичок є поширеними способами підтвердження компетентності.

Вихід на польський ринок будівельної праці

2.5 Посади, що вимагають сертифікації або ліцензування

Деякі посади вимагають офіційного дозволу з міркувань безпеки.

⚡ Електромонтажні роботи

Потрібна сертифікація SEP (до 1 кВ для більшості посад для початківців).

🚗 Експлуатація машин

Потрібна ліцензія від Управління технічної інспекції (UDT).

👷 Робота на висоті

Потрібна медична довідка, що дозволяє працювати на висоті понад 3 метри.

🔥 Встановлення систем опалення та котлів

Може вимагати спеціалізованого навчання та складання іспиту.

Біженці, які ще не мають цих кваліфікацій, можуть пізніше пройти курси, щоб перейти на краще оплачувані посади.

2.6 Мовні аспекти

Хоча для посад початкового рівня може знадобитися лише базовий рівень володіння польською мовою, покращення мовних навичок допомагає:

- Розуміння інструкцій
- Забезпеченні безпеки на робочому місці
- Налагодженні довірчих відносин з роботодавцями
- Просуванню на кваліфіковані або керівні посади

Біженцям рекомендується якомога раніше вивчити базову лексику, пов'язану з роботою.

До поширених слів на будівельному майданчику належать:

- *młotek* (молоток)
- *rusztowanie* (риштування)
- *kask* (шолом)
- *uważaj* (будь обережним)
- *przenieś* (перенеси це)

Організації, що надають підтримку, часто пропонують безкоштовні або недорогі курси польської мови.

Вихід на польський ринок будівельної праці

2.7 Що роботодавці очікують від новачків

Роботодавці у будівельній галузі зазвичай шукають:

- Пунктуальність та надійність
- Вміння виконувати вказівки
- Дотримання правил безпеки
- Уміння працювати в команді та спілкуватися
- Бажання вчитися
- Позитивне ставлення

Досвід є корисним, але не завжди необхідним на початковому рівні. Працівник, який демонструє відданість справі та швидко навчається, часто отримує можливості для кар'єрного зростання.

2.8 Чого можуть очікувати біженці на початку кар'єри

Початок роботи на будівництві в новій країні може бути складним. Біженці часто стикаються з такими проблемами:

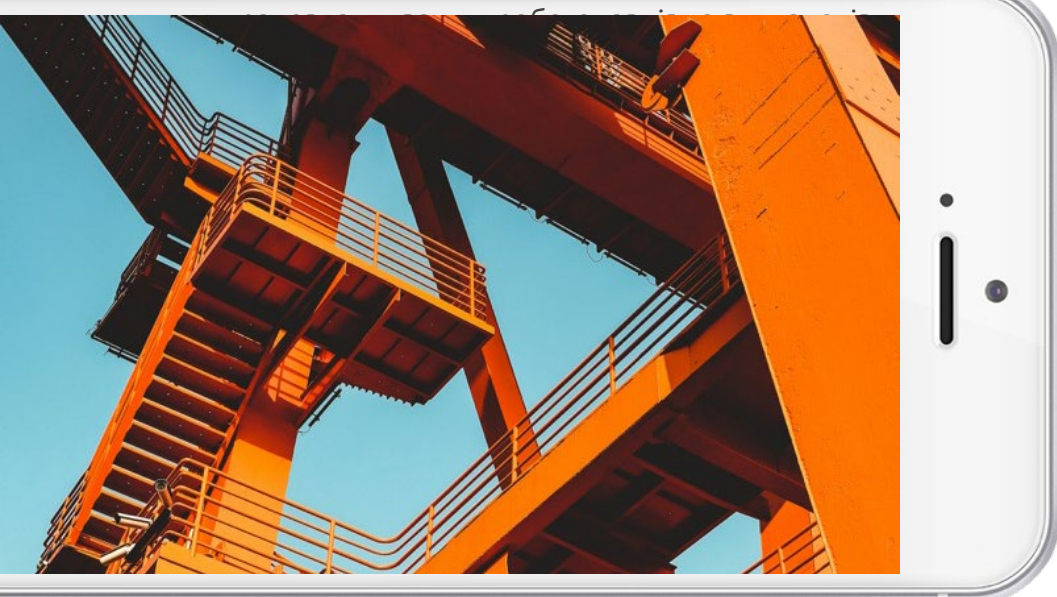
Позитивні аспекти

- Можливість негайного працевлаштування
- Підтримка колег-іноземців
- Можливості для переходу до кваліфікованих професій
- Навчання через виконання практичних завдань

Типові виклики

- Динамічне робоче середовище
- Холодні або спекотні погодні умови
- Бар'єри у спілкуванні
- Розуміння польської документації та контрактів

На початкових етапах надзвичайно важливою є підтримка з боку тренерів з

03

Основні будівельні спеціальності в Польщі

Основні будівельні спеціальності в Польщі

Будівельний сектор Польщі включає багато різних професій, але деякі з них є особливо важливими для біженців, які виходять на ринок праці. Ці професії пропонують хороші перспективи працевлаштування, чіткі шляхи навчання та можливості для довгострокового кар'єрного розвитку. Нижче наведено чотири основні професії, які поєднують високий попит із доступними шляхами вступу.

3.1 Каменяр / муляр

Каменярська справа — одна з найтрадиційніших і найважливіших професій у будівництві. Каменярі будують конструктивні елементи будинків, комерційних будівель та різних інфраструктурних об'єктів.

Що передбачає ця робота

- Будівництво стін, перегородок та фасадів із цегли, бетонних блоків або каменю
- Укладання фундаментів та підготовка поверхонь
- Змішування розчину та робота з базовою технікою
- Читання простих будівельних креслень
- Робота з будівельними риштуваннями та інструментами, такими як кельми, рівні та різак

Необхідні навички та якості

- Фізична сила та витривалість
- Хороша координація рук і очей
- Здатність точно виконувати інструкції
- Знання правил безпеки, особливо при роботі на висоті
- Терпіння та увага до деталей

Як розпочати роботу в цій галузі

Багато біженців починають працювати як помічники та навчаються на робочому місці. Можливості навчання включають:

- Практичне навчання у роботодавців
- Професійна школа (*Branżowa Szkoła I Stopnia*)
- Короткі курси з мурування в навчальних центрах
- Екзамени з ремесла, що підтверджують кваліфікацію (свідоцтво підмайстра)

Перспективи

Кваліфіковані муляри завжди користуються попитом. Згодом працівники можуть перейти на більш спеціалізовані посади, стати майстрами на будівельних майданчиках або розпочати власну справу.

Основні будівельні професії в Польщі

3.2 🎨 Маляр-оздоблювач

Малярство та оздоблення — це універсальна професія, що охоплює як внутрішні, так і зовнішні оздоблювальні роботи. Це поширений шлях для біженців, оскільки для початку роботи не завжди потрібна вища кваліфікація.

Що передбачає ця робота

- Підготовка поверхні (очищення, шліфування, шпаклювання, ґрунтування)
- Нанесення фарб, лаків та захисних покриттів
- Обклеювання шпалерами та декоративна обробка
- Використання ручних інструментів, валиків, пензлів та розпилювачів
- Безпечна робота на драбинах та простих будівельних риштуваннях

Необхідні навички та якості

- Висока увага до деталей
- Терпіння та впевнена рука
- Хороше відчуття кольору
- Здатність дотримуватися інструкцій з безпеки
- Надійність та чистота на робочих місцях

Як розпочати роботу в цій галузі

Біженці можуть починати як помічники, поступово беручи на себе більше відповідальності. Шляхи вступу включають:

- Навчання на місці під керівництвом досвідчених малярів
- Курси з оздоблювальних робіт
- Визнання практичних навичок шляхом випробувань
- Медичний дозвіл на роботу на висоті

Перспективи

Малярі можуть перейти до спеціалізованих декоративних робіт, експлуатації обладнання (наприклад, систем розпилювання) або керування

Основні будівельні професії в Польщі

3.3 Сантехнік / Монтажник сантехніки

Сантехніки є незамінними у всіх секторах будівництва, і попит на цю професію продовжує зростати завдяки постійній модернізації систем опалення, водопостачання та каналізації.

Що передбачає ця робота

Монтаж систем водопостачання та водовідведення

Монтаж радіаторів, котлів, раковин, унітазів та душових кабін

Технічне обслуговування та усунення протікань або засмічень

Читання монтажних схем та технічних планів

Забезпечення відповідності систем стандартам безпеки та гігієни

Необхідні навички та якості

- Практичне вирішення проблем
- Ручна спритність
- Здатність працювати в обмеженому просторі
- Орієнтація на безпеку та точність
- Технічне мислення

Як розпочати кар'єру

Деякі біженці починають як помічники, навчаючись під час реальних проектів.

Етапи отримання кваліфікації включають:

- Практичне навчання у роботодавців
- Професійне навчання з монтажу сантехніки
- Кваліфікації та іспити у сфері сантехніки
- Сертифікати підмайстра або майстра

Перспективи

Сантехніки часто переходять до монтажу систем опалення, складного технічного обслуговування або спеціалізацій, що вимагають сертифікації. Досвідчені сантехніки можуть добре заробляти і стати самозайнятими.

Основні будівельні спеціальності в Польщі

3.4 ⚡ Електрик

Електромонтаж є однією з найбільш регламентованих і шанованих професій у цій галузі. Хоча для роботи потрібна сертифікація, біженці з досвідом можуть швидко просуватися по кар'єрних сходах.

Що передбачає ця робота

- Монтаж електропроводки, розеток, систем освітлення та панелей управління
- Перевірка та усунення несправностей в електрообладнанні
- Дотримання технічних планів та процедур безпеки
- Технічне обслуговування електричних систем у будівлях
- Використання інструментів, таких як тестери, дрилі, ножиці та обладнання для ізоляції

Необхідні навички та якості

- Логічне мислення та вміння вирішувати проблеми
- Гарне розуміння математики
- Сильна орієнтація на безпеку та точність
- Вміння розпізнавати типи проводки та обладнання
- Стабільна, ретельна робота

Як розпочати кар'єру

Щоб працювати самостійно, електрики повинні отримати сертифікат SEP (до 1 кВ для більшості посад). Шляхи включають:

- Поміщицькі посади, що підтримують сертифікованих електриків
- Професійне навчання з монтажу електрообладнання
- Курси SEP з подальшим складанням іспитів
- Набуття досвіду під час практичної роботи під наглядом

Перспективи

Дипломовані електрики користуються високим попитом у всіх регіонах. Можливості кар'єрного зростання включають спеціалізацію в галузі автоматизації систем відновлюваної енергії або на посадах з нагляду за електрообладнанням.

04

Визнання попереднього навчання та навичок

4. Визнання попереднього досвіду навчання та навичок

Багато біженців прибувають до Польщі, маючи цінний досвід у будівельній галузі, навіть якщо вони не мають сертифікатів чи документів, що це підтверджують. Польща пропонує кілька способів, за допомогою яких особи можуть продемонструвати свої навички, отримати офіційне визнання та отримати доступ до кращих можливостей працевлаштування. У цьому розділі пояснюються чотири основні шляхи, доступні для біженців, які бажають підтвердити свої

4.1 Оцінка практичних навичок роботодавцями

Багато будівельних компаній у Польщі використовують практичну оцінку для визначення здібностей працівника. Це особливо корисно для біженців, які не мають документів зі своїх країн походження.

Що це зазвичай включає

- Короткий пробний день на будівельному майданчику
- Демонстрація виконання основних завдань (наприклад, кладка цегли, фарбування стіни, з'єднання труб)
- Безпечне використання інструментів та обладнання
- Здатність виконувати інструкції
- Знання правил безпеки

Чому цей шлях допомагає біженцям

- Не потрібні документи
- Навички оцінюються справедливо на основі результатів роботи
- Ви можете швидко приступити до роботи
- Роботодавці часто пропонують навчання після успішного випробувального терміну

Типові результати

- Прийняття на роботу на посаду помічника або на посаду, що вимагає середньої кваліфікації
- Рекомендація щодо додаткового навчання
- Визначення відповідного шляху до кваліфікації

Визнання попереднього навчання та навичок

4.2 Ремісничі іспити (сертифікати підмайстра та майстра)

У Польщі існує давно усталена система ремісничих іспитів, яку контролюють **Ремісничі палати**. Ця система дозволяє працівникам отримати визнані польські ремісничі сертифікати, навіть якщо вони не закінчили офіційну школу в Польщі.

Доступні сертифікати

- **Сертифікат підмайстра (*Czeladnik*)** – підтверджує компетентні практичні навички
- **Свідectwo майстра (*Mistrz*)** – вищий рівень визнання досвіду та теоретичних знань

Чому ці сертифікати є цінними

- Визнаються на всій території країни
- Користуються великою довірою роботодавців
- Часто призводять до підвищення заробітної плати
- Дозволяють перейти до самозайнятості в деяких професіях
- Забезпечують польську кваліфікацію навіть без шкільних документів

Професії, що зазвичай оцінюються

- Кам'яні роботи
- Малярні та оздоблювальні роботи
- Столярна справа
- Сантехніка
- Плитка
- Покрівельні роботи

Що включає іспит

- Теоретичний тест (зазвичай базового рівня)
- Демонстрація практичних навичок
- Знання з безпеки та організації праці

Кому підходить цей шлях

Біженцям, які мають значний досвід у певній професії та бажають отримати офіційний сертифікат, визнаний у Польщі.

Визнання попереднього навчання та навичок

4.3 Визнання іноземних кваліфікацій та документів

Деякі біженці приїжджають із сертифікатами, дипломами або рекомендаціями з місць роботи у своїх країнах. У багатьох випадках ці документи можуть бути перевірені та визнані польськими установами.

Можливі документи

- Дипломи професійно-технічних навчальних закладів
- Кваліфікації за технічними спеціальностями
- Сертифікати про проходження навчання
- Довідки про стаж роботи або рекомендаційні листи
- Свідоцтва про проходження стажування

Що може включати процес визнання

- Переклад документів
- Перевірка освітніми органами
- Оцінка відповідності кваліфікації польським стандартам
- Видача підтвердження або документа про еквівалентність

Переваги

- Швидший доступ до кваліфікованих посад
- Можливість безпосередньо розпочати проходження курсів підвищення кваліфікації
- Підтвердження статусу без необхідності повторного навчання

Кому підходить цей шлях

Працівникам, які можуть надати оригінали або копії документів, що підтверджують їхню освіту або професійний досвід.

Визнання попереднього навчання та навичок

4.4 Програми професійного навчання та підвищення кваліфікації

Якщо біженець не має документів або якщо його попередня кваліфікація не може бути офіційно визнана, він все одно може набути нових навичок завдяки системам професійного навчання в Польщі.

Види доступних курсів

- Короткі практичні курси (наприклад, укладання плитки, штукатурні роботи, основи сантехніки)
- Довготривалі програми професійної підготовки у Branżowa Szkoła або навчальних центрах
- Спеціалізовані курси, такі як:
 - електричні курси SEP (для отримання сертифіката електрика)
 - Ліцензії на експлуатацію техніки від UDT
 - Навчання з теплоізоляції
 - Навчання з охорони праці (BHP)

Чому цей шлях є корисним

- Не потрібні попередні документи
- Підходить для початківців або тих, хто змінює професію
- Забезпечує отримання сертифікатів, визнаних у Польщі
- Часто фінансується через центри зайнятості (PUP) або інтеграційні програми
- Відкриває можливості для отримання більш кваліфікованої та краще оплачуваної роботи

Де можна пройти навчання

- Державні навчальні центри
- Професійні училища
- Приватні будівельні академії
- Програми центрів зайнятості
- Курси з набуття професійних

05

Безпека, права та стандарти зайнятості у будівельній галузі Польщі

Огляд будівельного сектору Польщі

Будівельні роботи в Польщі регулюються суворими стандартами безпеки та зайнятості, розробленими для захисту всіх працівників, включаючи біженців. Розуміння цих правил допомагає людям залишатися в безпеці, уникати експлуатації та приймати обґрунтовані рішення при початку роботи та просуванні в цій галузі. У цьому розділі пояснюються основні вимоги, права на робочому місці, типи контрактів та стандарти, про які повинні знати новачки.

5.1 Обов'язкові вимоги безпеки

Безпека є головним пріоритетом у будівництві через фізичний та технічний характер роботи. Усі працівники повинні відповідати певним вимогам безпеки перед тим, як потрапити на будівельний майданчик.

Ключові елементи безпеки

◆ Навчання з охорони праці та гігієни (ВНР)

Це обов'язково для кожного працівника. Навчання охоплює:

- Безпечне використання інструментів та обладнання
- Виявлення небезпек на робочому місці
- Процедури пожежної безпеки
- Використання засобів індивідуального захисту (ЗІЗ)
- Процедури на випадок надзвичайних ситуацій
- Основні знання з надання першої допомоги
- Працівники повинні регулярно проходити це навчання.

◆ Медичний огляд

Лікар повинен підтвердити, чи працівник

фізично здатний безпечно виконувати свою роботу. Це включає:

- Загальний огляд стану здоров'я
- Зір та слух
- Дозвіл на підйом вантажів та виконання фізичних завдань
- Дозвіл **на роботу на висоті** (якщо це необхідно для виконання обов'язків)

◆ Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ)

Надаються працівнику роботодавцем безкоштовно. Зазвичай до них входять:

- Захисний шолом
- Рукавички
- Захисне взуття
- Одяг підвищеної видимості
- Захисні окуляри
- Засоби захисту слуху (за необхідності)

◆ Вступний інструктаж щодо конкретного об'єкта

Кожна будівельна ділянка має свої ризики. Перед початком роботи працівники повинні пройти інструктаж щодо:

- Планування будівельного майданчика та шляхи доступу
- Небезпечних зон
- Аварійні виходи
- Контактні дані керівника

Розуміння будівельного сектору Польщі

5.2 Права та обов'язки працівників

Біженці, які працюють у будівництві, мають ті самі права, що й польські працівники. Розуміння цих прав є необхідним для безпечної та справедливої зайнятості.

До прав належать

- Право працювати в безпечних умовах
- Пройти навчання з охорони праці та отримати засоби індивідуального захисту
- Право припиняти роботу, якщо умови є небезпечними
- Отримувати погоджену заробітну плату
- Право на перерви протягом робочого дня
- Отримувати письмову інформацію про свою роботу та контракт
- Отримувати оплату за відпустку та лікарняний (для *Umowa o pracę*)

Обов'язки включають

- Дотримання правил безпеки на робочому місці
- Правильне використання засобів індивідуального захисту
- Повідомлення керівництву про небезпеку
- Виконання вказівок керівників бригад
- Повага до колег та підтримання гарної комунікації

Працівники, які розуміють як свої права, так і обов'язки, краще підготовлені до налагодження стабільних трудових відносин.

Огляд будівельного сектору Польщі

5.3 Трудові договори та умови оплати праці

Розуміння польських трудових договорів допомагає біженцям уникнути плутанини та гарантує їх захист на роботі. У будівельній галузі використовуються три основні типи договорів.

Тип контракту	Опис	Рівень захисту	Примітки
Трудовий договір	Стандартний трудовий договір	★★★★★	Найкращий варіант для довгострокової роботи; включає відпустки, виплати у разі хвороби, правила щодо понаднормової роботи
Договір про надання послуг	Договір про надання послуг	★★★	Забезпечує гнучкість, але менше гарантій; поширений у будівництві
Umowa o dzieło	Договір на виконання конкретного завдання	★	Зазвичай не підходить для будівництва; обмежений захист

- Оплата праці часто здійснюється погодинно, але може включати премії за результати роботи або за роботу в складних умовах.

Рекомендації для біженців

- Попросіть укласти письмовий контракт, а не укласти усну домовленість.
- Зберігайте копії платіжних відомостей та табелів обліку робочого часу.
- Не погоджуйтеся на небезпечні умови праці, навіть якщо на вас тиснуть.

Розуміння будівельного сектору Польщі

5.2 Права та обов'язки працівників

Біженці, які працюють у будівництві, мають ті самі права, що й польські працівники. Розуміння цих прав є необхідним для безпечної та справедливої зайнятості.

До прав належать

- Право працювати в безпечних умовах
- Пройти навчання з охорони праці та отримати засоби індивідуального захисту
- Право припиняти роботу, якщо умови є небезпечними
- Отримувати погоджену заробітну плату
- Право на перерви протягом робочого дня
- Отримувати письмову інформацію про свою роботу та контракт
- Отримувати оплату за відпустку та лікарняний (для *Umowa o pracę*)

Обов'язки включають

- Дотримання правил безпеки на робочому місці
- Правильне використання засобів індивідуального захисту
- Повідомлення керівництву про небезпеку
- Виконання вказівок керівників бригад
- Повага до колег та підтримання гарної комунікації

Працівники, які розуміють як свої права, так і обов'язки, краще підготовлені до налагодження стабільних трудових відносин.

Огляд будівельного сектору Польщі

5.4 Чого очікувати на польському будівельному майданчику

Будівельні майданчики в Польщі можуть відрізнятися за розміром, атмосферою та організацією. Деякі з них — це невеликі бригади, що займаються ремонтом приватних будинків; інші — це великомасштабні проекти, в яких задіяні сотні робітників. Біженці можуть очікувати на таке:

◆ Структура бригади

Більшість бригад складаються з:

- Керівник будівельного майданчика
- Бригадира або майстра
- Кваліфіковані робітники
- Помічники
- Робітники

Біженці можуть розпочинати роботу як робітники або помічники, перш ніж перейти на кваліфіковані посади.

◆ Мова та спілкування

- Базові знання польської мови корисні для безпеки та командної роботи
- У багатьох бригадах працюють робітники з України, Білорусі, Грузії та Центральної Азії
- На завантажених будівельних майданчиках часто використовуються прості інструкції
- Часто використовується візуальна комунікація (жести, демонстрації)

◆ Типові умови праці

- Ранній початок робочого дня (часто о 7:00 або 8:00)
- Робота на відкритому повітрі в мінливих погодних умовах
- Фізичні завдання, такі як підйом, перенесення та прибирання
- Поєднання тихих і галасливих середовищ
- Перерви під час зміни на харчування та відпочинок

◆ Культура на робочому місці

Від працівників, як правило, очікується:

- Бути пунктуальними
- Працювати стабільно протягом усієї зміни
- Проявляти ініціативу, де це можливо
- Підтримувати членів команди
- Дотримуватися правил безпеки

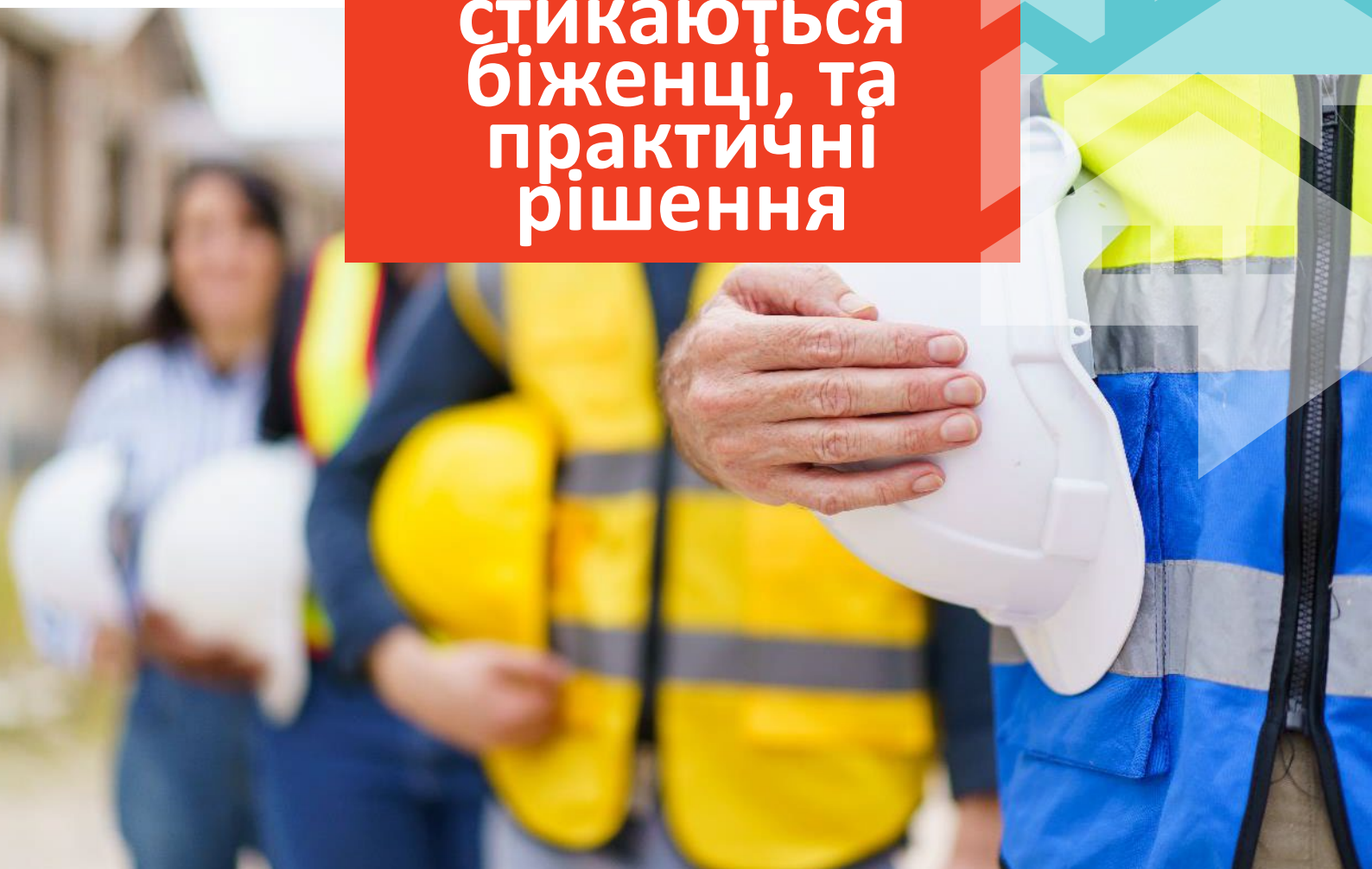
◆ Можливості для кар'єрного зростання

- Просування з помічника → до напівкваліфікованого працівника → до кваліфікованого працівника
- Отримання сертифікатів на роботу з технікою або виконання технічних завдань
- Налагодження довірчих відносин з керівництвом
- Поглиблення знань польської мови
- Складання професійних або ремісничих іспитів

Біженці, які демонструють мотивацію та надійність, часто швидко просуваються в

06

проблеми, з якими стикаються біженці, та практичні рішення

6. Проблеми, з якими стикаються біженці, та практичні рішення

Вихід на новий ринок праці рідко буває простим, і біженці стикаються з особливими перешкодами при працевлаштуванні у будівельній галузі Польщі. Багато з цих викликів пов'язані з мовою, документацією, очікуваннями на робочому місці та інтеграцією. У цьому розділі розглядаються основні труднощі та пропонуються практичні, реалістичні рішення, які допоможуть біженцям досягти успіху та забезпечити свою

6.1 Мовні бар'єри та проблеми з комунікацією

Мова є одним із найважливіших бар'єрів для біженців, які вступають у цю галузь. Робота у будівництві значною мірою залежить від чітких інструкцій, попереджень щодо безпеки та командної роботи. Труднощі з розумінням або висловленням інформації можуть вплинути на безпеку, впевненість та ефективність роботи.

Типові проблеми

- Труднощі з розумінням технічних термінів або інструкцій з безпеки
- Обмежена здатність повідомляти про свої занепокоєння або повідомити про небезпеку
- Знижена впевненість при постановці запитань або зверненні за роз'ясненнями
- Непорозуміння з керівниками або колегами

Практичні рішення

- **Курси польської мови, орієнтовані на робоче середовище**, з акцентом на інструментах, матеріалах, лексиці з безпеки та повсякденному спілкуванні
- **Двомовні матеріали для вступного інструктажу**, що надаються роботодавцями
- **Системи наставництва**, що поєднують новачків із більш досвідченими колегами, які розмовляють їхньою мовою
- **Наочні посібники**, такі як діаграми, кольорове кодування, етикетки та демонстрації, щоб зменшити залежність від усних інструкцій
- Заохочення керівників **говорити повільно**, давати короткі інструкції та перевіряти, чи все зрозуміло

Чому це важливо

Покращення комунікації підвищує безпеку, зміцнює довіру до роботодавців та створює можливості для працівників просуватися на кваліфіковані посади.

Проблеми, з якими стикаються біженці, та практичні рішення

6.2 Відсутність документів та невизнання кваліфікації

Багато біженців не можуть надати офіційних сертифікатів або доказів попереднього досвіду роботи. Це може ускладнити доступ до кваліфікованих посад, навіть якщо вони мають сильні практичні навички.

Типові проблеми

- Відсутність дипломів, рекомендацій з попередніх місць роботи або сертифікатів про проходження навчання
- Іноземні кваліфікації, які не визнаються безпосередньо в Польщі
- Складнощі з підтвердженням досвіду роботодавцям
- Нерозуміння польських систем навчання та сертифікації

Практичні рішення

- **Оцінка практичних навичок** у роботодавців (пробні дні, тести з використанням інструментів)
- **Ремісничі іспити**, за результатами яких видаються сертифікати, визнані в Польщі, на основі практичних знань
- **Допомога з перекладом** будь-яких наявних документів
- **Інформаційні сесії**, на яких пояснюється, як працює польська система кваліфікації
- **Індивідуальні консультації з питань кар'єри** від співробітників системи професійної освіти та навчання, що допомагають біженцям орієнтуватися у процесах сертифікації

Чому це важливо?

Підтримка біженців у підтвердженні їхніх навичок допомагає їм перейти на краще оплачувані посади, зменшує розрив знань та надає роботодавцям впевненість у здібностях працівників.

Виклики, з якими стикаються біженці, та практичні рішення

6.3 Незнання культури робочого середовища, очікувань та прав

Початок роботи в новій країні часто означає пристосування до інших норм та очікувань на робочому місці. Польські будівельні майданчики можуть відрізнятися від тих, що є в країні походження біженця, за стилем спілкування, робочим графіком, правилами безпеки та структурою управління.

Типові виклики

- Невизначеність щодо прав та обов'язків
- Складнощі з розумінням трудових договорів
- Відмінності в очікуваннях щодо пунктуальності та організації
- Недостатнє розуміння обов'язків щодо безпеки
- Нервозність при постановці запитань або повідомленні про проблеми

Практичні рішення

- **Чіткі пояснення** типів контрактів, систем оплати праці та основних прав до початку роботи
- **Вступні заняття** для біженців, зосереджені на культурі та очікуваннях на робочому місці
- **Перекладені посібники або наочні матеріали**, що пояснюють загальні правила на робочому місці
- **Програми наставництва**, що пропонуються роботодавцями, НУО або закладами професійно-технічної освіти
- Заохочення роботодавців надавати **структурований зворотний зв'язок** протягом перших тижнів

Чому це важливо

Чітке розуміння очікувань на робочому місці допомагає працівникам швидше адаптуватися, покращує утримання кадрів та зменшує непорозуміння між керівниками та новими працівниками.

Проблеми, з якими стикаються біженці, та практичні рішення

6.4 Практичні та особисті виклики, що впливають на стабільність зайнятості

Біженці можуть стикатися з додатковими проблемами поза робочим місцем, які впливають на їхню здатність зберегти роботу або відвідувати навчання.

Поширені виклики

- Нестабільне або тимчасове житло
- Транспортні труднощі з добиранням до місця роботи
- Обов'язки з догляду за дітьми
- Фінансові труднощі, що вимагають негайного заробітку
- Стрес, травми або проблеми зі здоров'ям
- Часті зміни правового статусу або статусу проживання

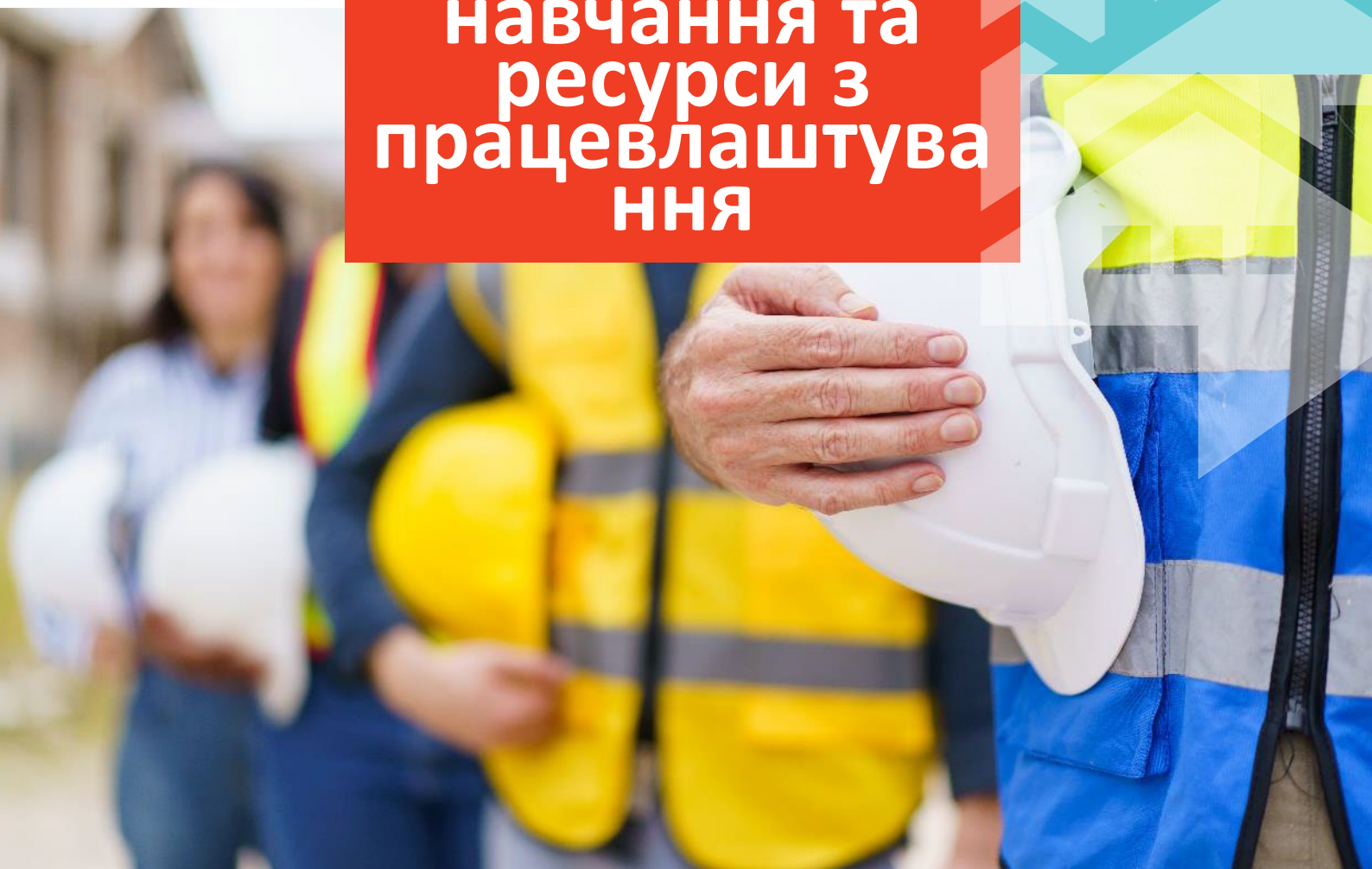
Практичні рішення

- **Допомога з транспортом**, наприклад, організація спільних поїздок або дотації на проїзд
- **Гнучкі графіки навчання** або вечірні заняття, де це можливо
- **Інформація про послуги з догляду за дітьми**, соціальні виплати або програми підтримки
- **Тісна співпраця** між роботодавцями, НУО та місцевими службами зайнятості
- Доступ до **медичних послуг**, включаючи підтримку у сфері психічного здоров'я
- Заохочення реалістичних планів кар'єрного зростання, що забезпечують баланс між роботою, навчанням та особистими обов'язками

Чому це важливо

Усунення цих практичних перешкод допомагає біженцям зберегти стабільну роботу та зменшує кількість випадків дострокового припинення роботи або навчання.

**Служби
підтримки,
можливості
навчання та
ресурси з
працевлаштува
ння**

7. Служби підтримки, можливості навчання та ресурси з працевлаштування

Біженці, які працевлаштовуються у будівельному секторі Польщі, мають доступ до широкої мережі служб підтримки, навчальних програм та ресурсів з працевлаштування. Ці служби допомагають людям знайти роботу, набути нових навичок, зрозуміти свої права та інтегруватися у робоче середовище. У цьому розділі описано найважливіші джерела допомоги, доступні по всій Польщі.

7.1 Державні служби зайнятості (Powiatowy Urząd Pracy – PUP)

Місцеві служби зайнятості (*Powiatowe Urzędy Pracy*) є одним з основних джерел безкоштовної підтримки для біженців, які шукають роботу або навчання у будівельній галузі. У кожному районі Польщі є власна служба, і послуги доступні для всіх шукачів роботи, які легально проживають у країні.

Що може запропонувати PUP

- **Підбір вакансій та вакансії** для початківців та кваліфікованих будівельників
- **Фінансування професійних курсів**, зокрема з сантехніки, мулярства, основ електротехніки та експлуатації техніки
- **Кар'єрні поради та консультації**, адаптовані до індивідуальних навичок та досвіду
- **Підтримка в отриманні кваліфікації**, наприклад, складання іспитів з ремесла або проходження навчання з техніки безпеки
- **Семінари**, включаючи підготовку резюме та тренування співбесід

Як отримати доступ до послуг

- Зареєструйтеся особисто у місцевому відділенні, маючи при собі посвідчення особи та документи, що підтверджують легальність вашого перебування
- Вам буде призначено кар'єрного консультанта, який допоможе вам ознайомитися з наявними можливостями

Корисне посилання

Де знайти місцеве відділення: <https://psz.praca.gov.pl>

Служби підтримки, можливості навчання та ресурси з

7.2 Неурядові та громадські організації, що надають підтримку біженцям

Неурядові організації по всій Польщі надають біженцям практичну допомогу, яка допомагає їм підготуватися до роботи у будівельній галузі. Підтримка надається різними мовами і часто включає індивідуальні консультації.

Види доступної підтримки

- Юридичні консультації щодо працевлаштування та статусу проживання
- Допомога у розумінні контрактів та прав працівників
- Курси польської мови для початківців та середнього рівня
- Допомога у пошуку роботи та рекомендації
- Послуги з підтримки психічного здоров'я та соціальної підтримки
- Семінари з культури та комунікації на робочому місці

Основні організації, що надають підтримку

- **Caritas Poland** – гуманітарна допомога, мовна підтримка, консультації з працевлаштування <https://caritas.pl>
- **Польський міграційний форум** – консультації з працевлаштування, психологічна підтримка, семінари з інтеграції <https://forummigracyjne.org>
- **Міжнародна організація з міграції (МОМ) – Польща** – допомога у працевлаштуванні, юридичні консультації, громадські заходи <https://poland.iom.int>
- **Місцеві НУО у великих містах**, що пропонують навчання, переклади та допомогу у працевлаштуванні

Ці організації часто співпрацюють з роботодавцями, центрами професійної освіти та навчання та державними службами для забезпечення скоординованої підтримки.

Служби підтримки, можливості навчання та ресурси з працевлаштування

7.3 Центри професійної підготовки та курси з будівництва

Доступ до якісної підготовки є надзвичайно важливим для біженців, які прагнуть перейти від початкових посад до кваліфікованих робіт у будівельній галузі. Система професійної підготовки Польщі пропонує кілька шляхів для здобуття технічних знань та визнаних кваліфікацій.

Варіанти навчання

- **Короткі практичні курси** з штукатурних робіт, укладання плитки, столярних робіт, утеплення, основ сантехніки та фарбування
- **Повні програми професійної підготовки** у *Branżowa Szkoła* або центрах освіти для дорослих
- **Спеціалізовані сертифікаційні курси**, зокрема:
 - електричні дозволи SEP
 - Ліцензії UDT на експлуатацію техніки
 - Курси з монтажу систем відновлюваної енергії
 - Навчання з теплоізоляції та енергоефективності
- Курси з безпеки та охорони праці (BHP)

Хто може взяти участь

Біженці, які легально перебувають у Польщі, можуть брати участь у більшості програм, і багато з них доступні безкоштовно через центри зайнятості або партнерські НУО.

Де знайти навчання

- Державні центри професійної підготовки
- Приватні будівельні академії
- Місцеві відділення PUP (вони часто фінансують курси)
- Національна платформа кваліфікації: <https://kwalifikacje.gov.pl>

Навчання допомагає біженцям набути впевненості, отримати офіційне визнання та доступ до краще оплачуваних посад.

Служби підтримки, можливості навчання та ресурси з працевлаштування

7.4 Платформи пошуку роботи та канали працевлаштування

Біженці, які шукають роботу в будівельній галузі в Польщі, можуть скористатися різноманітними платформами з пошуку роботи, агентствами з працевлаштування та мережами спільнот. Знання того, де шукати, збільшує шанси знайти безпечну та легальну роботу.

Основні онлайн-платформи з працевлаштування

- **Pracuj.pl** – загальні вакансії, включаючи кваліфіковані професії <https://www.pracuj.pl>
- **OLX Praca** – поширена для початкових та фізичних посад <https://www.olx.pl/praca>
- **Praca.pl** – оголошення про роботу у будівельній та технічній сферах <https://www.praca.pl>
- **Praca dla Ukraińców** – орієнтована на можливості для носіїв української мови [Pracadlaukrainy.pl](https://pracadlaukrainy.pl) – <https://pracadlaukrainy.pl/>

Інші корисні канали працевлаштування

- Кадрові агентства, що спеціалізуються на будівництві
- Групи з пошуку роботи в Telegram, WhatsApp та Viber, якими користуються трудові мігранти
- Місцеві будівельні компанії, що наймають працівників безпосередньо
- Рекомендації від НУО, наставників та навчальних центрів

Передові практики безпечного пошуку роботи

- Завжди вимагайте **письмовий контракт**
- Уникайте пропозицій, що вимагають попередньої оплати
- Перевірте реєстраційні дані компанії
- Перед початком роботи узгодьте розмір заробітної плати, графік роботи та обов'язки
- Переконайтеся, що роботодавець забезпечує навчання з охорони праці та медичні огляди

Ці кроки допоможуть біженцям знайти легальну роботу та уникнути небезпечних або незаконних умов працевлаштування.

www.welcomeworkproject.eu

Слідкуйте за нашою
подорожжю

